

Schenk- en erfbelasting krijgen een Vlaamse make-over

nieuws

legal, non-profit, particulieren, Nieuws: tax, 20 november 2020

Na de hervorming van het vennootschapsrecht, het erfrecht, het goederenrecht,... is nu ook de regionale schenk- en erfbelasting aan de beurt. De Vlaamse regering heeft immers haar fiat gegeven voor een hervorming. Wat staat er ons de komende maanden concreet te wachten?

Krachtlijnen van de hervorming inzake schenk- en erfbelasting

De hervorming van de schenk- en erfbelasting steunt op twee pijlers:

1. verlenging van de verdachte periode voor niet-geregistreerde schenkingen;
2. de afschaffing van het duolegaat met als compensatie: verlaging van schenk- en erfbelasting richting 'zuivere goede doelen' en invoering van de zogenaamde 'vriendenerfenis'.

Een aantal van deze punten, zoals de verlenging van de verdachte periode en de vriendenerfenis, kwamen reeds aan bod. We bundelen deze hierna en zorgen voor een doorverwijzing naar de oudere blogartikelen.

Het begin: afschaffing van het duolegaat

Het beginpunt is eigenlijk de afschaffing van het duolegaat. Meer concreet zijn het eigenlijk de fiscale voordelen, gekoppeld aan het duolegaat, die afgeschaft worden. In een eerdere bijdrage kon u hierover alvast de uitgangspunten lezen. Het duolegaat verliest hierdoor alle financieel nut in hoofde van het goede doel.

Maar, hierdoor zien deze goede doelen mogelijk een aanzienlijk deel van hun fondsen verloren gaan. De Vlaamse regering laat dit niet zonder meer gebeuren en voorziet daarom in een aantal compensaties.

Verlaging schenk- en erfbelasting voor goede doelen

Zo is het nu ...

Schenken en legaten en de bijhorende schenk- en erfbelasting, zijn al jaren een *hot item*. Ze horen bij een vermogensplanning, zoals een kip bij een ei hoort.

Momenteel bestaat er een verlaagd tarief van 5,5% voor schenkingen aan vzw's, ivzw's, private stichtingen en stichtingen van openbaar nut. Als de schenker of de inbrenger echter zelf een vzw of een stichting is, dan geldt er een forfaitair tarief van 100 euro aan registratiebelasting.

Maar ook als u wenst te werken met een legaat, zijn er gunstige tarieven. U kan in uw testament namelijk een legaat opnemen aan vzw's (zoals een vzw met een liefdadig doel), overheden en hun openbare instellingen, openbare centra voor maatschappelijk welzijn, ziekenfondsen, beroepsverenigingen, private stichtingen of stichtingen van openbaar nut. Op deze legaten is dan een verlaagd tarief van 8,5% erfbelasting van toepassing, ongeacht de waarde van het legaat. Merk op dat men in alle andere gevallen wél rekening houdt met de waarde van het legaat. Daarop worden dan de gekende tarieven van 3%, 9% en 27% losgelaten.

Dit verlaagde tarief is ook van toepassing op legaten aan vzw's, overheden, enz. .. die opgericht zijn volgens en onderworpen zijn aan de wetgeving van een andere staat van de Europese Economische Ruimte (EER), én die bovendien hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging binnen deze Europese Economische Ruimte hebben.

Dit komt er aan...

Het is de bedoeling om voornoemde bijzondere tarieven in de schenk- en erfbelasting voor goede doelen te verlagen naar 0%. Deze tariefverlaging komt er vanuit altruïstisch oogpunt.

Wanneer iemand een schenking of legaat overmaakt aan een goed doel, heeft die daar vaak een emotionele connectie mee. Door hier nu een 0%-tarief aan te koppelen, kunnen vzw's, overheden en hun openbare instellingen, openbare centra voor maatschappelijk welzijn en stichtingen van openbaar nut een financieel duwtje in de rug krijgen. Bovendien probeert men hierdoor het "verlies" aan inkomsten via het duolegaat te compenseren. Bemerkt dat niet iedereen in aanmerking komt voor dit 0%-tarief.

De Vlaamse Regering maakt namelijk wel een merkwaardige afweging. Het 0%-tarief zal niet van toepassing zijn voor legaten en schenkingen aan private stichtingen. De reden hiervoor is te vinden in het feit dat het niet gereguleerd is welke private doelen in aanmerking komen voor een private stichting en welke niet. Om erover te waken dat het 0%-tarief niet "misbruikt" wordt, is er dus voor gekozen om legaten aan private stichtingen blijvend te onderwerpen aan het huidige tarief van 8,5%. Andere uitsluitingen van het 0%-tarief zijn er voor ziekenfondsen, landsbonden van ziekenfondsen en beroepsverenigingen.

De nieuwe regeling inzake schenk- en erfbelasting, met bijhorend nieuw tarief zal gelden vanaf 1 juli 2021.

Vriendenerfenis

Een tweede compensatie voor de afschaffing van de fiscale voordelen van het duolegaat, bevindt zich in de zogenaamde vriendenerfenis. De Vlaamse Regering wil het mogelijk maken om een deel van uw erfenis testamentair na te laten aan uw “beste vriend”.

Op dit legaat zou dan het laagste tarief van 3% van toepassing zijn, in plaats van het oorspronkelijke tarief van 25%. Uw beste vriend komt nu eigenlijk op gelijke hoogte te staan met erfgenamen van de eerste graad (echtgenoten en afstammelingen in rechte lijn).

De tariefverlaging komt er wel maar voor een beperkt bedrag van ten hoogste 15.000 euro. Het maximum nettovoordeel zou dus 3.300 euro bedragen (met name het verschil tussen 15.000 euro aan 25% en 15.000 euro aan 3%).

De inwerkingtreding van de regels inzake vriendenerfenis is momenteel eveneens voorzien op 1 juli 2021.

Sluiting kaasroute en verdachte periode

De kaasroute wordt eerstdaags gesloten. De verdachte periode voor niet in België geregistreerde schenkingen van roerende goederen wordt uitgebreid van 3 naar 4 jaar voor het overlijden van de schenker. Dit wil zeggen dat, indien u toch een dergelijke schenking hebt uitgevoerd en u komt te overlijden binnen deze periode, de geschonken goederen geacht worden zich alsnog in uw nalatenschap te bevinden. U kan er hier alles rustig over nalezen.

Over het tijdstip van inwerkingtreding zijn al veel woorden geschreven, maar het is nu wel duidelijk: de deur naar het buitenland sluit op 1 december 2020. Dat blijkt ook nog uit de op 18 november 2020 aangenomen tekst door de Commissie voor Financiën en begroting. Rest nu enkel nog de finale goedkeuring, en klaar is Kees...

Voor andere niet-geregistreerde schenkingen van roerende goederen, zoals de bank- of handgift, én kosteloze beschikkingen via levensverzekeringen geldt eveneens de verlengde verdachte periode van 4 jaar. Het verschil met de kaasroute is de inwerkingtreding. De verdachte periode van 4 jaar geldt voor schenkingen die plaatsvinden vanaf 1 juli 2020. M.a.w. voor schenkingen van voor deze datum blijft de oude verdachte periode van 3 jaar gelden.

Conclusie

U merkt het, de Vlaamse Regering lijkt enerzijds te slaan, maar anderzijds zalft ze ook. Okay, er is het 0%-tarief voor zuivere goede doelen. Ja, er is de vriendenerfenis. Maar in de praktijk zullen toch vooral de verlenging van de verdachte periode naar 4 jaar, de afschaffing van de kaasroute en het verdwijnen van het fiscaal voordeel van het duolegaat blijven nazinderen. Voor zij die een duolegaat hebben opgenomen in hun testament dringt een testamentaire aanpassing zich alleszins op.

Contacteer aternio legal indien u samen met ons uw vermogensplanning wenst te optimaliseren.

Eveline Smet *senior manager legal*
e.smet@atern.io

Check atern.io/nieuws voor
meer finance, tax en legal
nieuws.

aternio